

HVHB-nieuws

Nummer 2 | Februari 2024

Aanbieding rapport HVHB aan wethouder Stam

niet handhaving op de lijst met toevoeging van nieuwe panden en ensembles. Er is een langlist gemaakt van ongeveer 52 panden en ensembles in Heemstede en Bennebroek en uit deze lijst zijn weer tien panden en tien ensembles gekozen, die een 'hoge prioriteit' hebben om aangewezen te worden als gemeentemonument in de ogen van de HVHB.

In zijn voorwoord in het rapport schreef voorzitter van de HVHB Wim Gohres: 'Het opstellen van een overzicht van gebouwen en dorpsgezichten, die in aanmerking komen om gemeentemonument te worden, is een eenvoudige aangelegenheid. De gehanteerde criteria laten nog altijd ruimte voor discussie en verschillen van inzicht. Gelukkig naar, want door deze discussie wordt de uiteindelijke beslissing beter onderbouwd en doordacht. Een zorgvuldige afweging over wel of geen gemeentemonument gaat vooraf en dit vergt tijd, menskracht (en geld). Eigenaren van potentiële monumenten zijn vaak terughoudend als het gaat om de status van monument. Ze vrezen beperkingen in de mogelijkheid om wijzigingen aan te brengen aan hun gebouw en verwachten lastige procedures.'

Belangrijk is dat de gemeente daarin veel duidelijkheid geeft, aldus Wim Gohres. Eveline Stam benadrukte daarop dat de uitvoering van de Erfgoedvisie van de gemeente hoog op de agenda staat. Vooral ook duurzaamheid is een onderdeel van deze visie. Tenslotte moeten ook komende generaties kunnen genieten van ons bijzondere dorp.

Het rapport is binnenkort te raadplegen op de HVHB-website.

Op de foto van Harry Opheikens kijken links Ronald Baas, Eveline Stam en Wim Gohres zeer tevreden over het aangeboden rapport.

Herdenkingsjaar Joseph Cuypers en de link met Heemstede

Op 20 januari 2024 was het 75 jaar geleden dat Joseph Cuypers (1861-1949) overleed. Zijn omvangrijke architectonische en kunstzinnige nalatenschap is aanleiding voor een nationaal 'Joseph Cuypers Jaar'.

Cuypers was de zoon van de beroemde architect Pierre Cuypers (1827-1921). Deze laatste is onder andere bekend van het Rijksmuseum en het Centraal Station te Amsterdam, maar vooral door de vele (totaal ca. honderd) rooms-katholieke kerken die hij in heel Nederland heeft gebouwd of gerestaureerd in de tweede helft van de 19de en het begin van de 20ste eeuw. Pierre was een uitnemend architect die de bouwmethoden van de gotiek weer durfde toe te passen na het herstel van de bisschoppelijke hiërarchie in 1853 en daarmee de neogotiek heeft vormgegeven in Nederland. Pierre bouwde en restaureerde circa honderd kerken in Nederland, deels samen met zijn zoon Joseph, waarvan een aanzienlijk deel inmiddels is afgebroken. Zijn zoon Joseph was een veel introvertere persoonlijkheid, maar ook een zeer kundig architect. Hij begon ook in de neogotische stijl, maar paste later ook neoromaanse stijlen toe met Byzantijnse vormen en werd beïnvloed door Art Deco en de Amsterdamse Schoolstijl.

Joseph heeft in de geschiedenis van Heemstede een zeer belangrijke rol gespeeld. Hij ontwierp onder meer samen met Jan Stuyt het Raadhuis (1908-1909), de woningbouwcomplexen Res Nova en Nova et Vetera tussen 1909 en 1911. Ook was Joseph, samen met zijn zoon Pierre Cuypers Jr., de architect van het post- en telegraafkantoor aan de Raadhuisstraat (1922), de Onze Lieve Vrouw Hemelvaartkerk aan het Valkenburgplein en de aula, portierswoning, het dienstgebouw en het monumentale afschutdijk op de Algemene Begraafplaats. Met Stuyt ontwierp hij in 1908 en 1909 het Uitbreidingsplan van Heemstede. De uitvoering van dit plan vond plaats in de jaren twintig en dertig van de vorige eeuw en bepaalt nog steeds in belangrijke mate het aanzien van Heemstede.

Op uitnodiging van de Stichting Cuypariana en de Vriendenkring van de Koepelkathedraal vond de aanvang van dit Cuypersjaar plaats in zijn belangrijkste werk, de enkele jaren geleden schitterend gerestaureerde Koepelkathedraal van Haarlem. Geheel in de stijl van de zeer gelovige Joseph, begon de herdenking met een sfeervolle Heilige Mis in aanwezigheid van de familie Cuypers, pater Jan Stuyt en vele genodigden waaronder vertegenwoordigers van musea, erfgoedverenigingen, bisschop Mgr. Hendriks en burgemeester Wienen van Haarlem. Prof. dr. Sible de Blaauw hield vervolgens een boeiende lezing over Cuypers en het ideaal van de kathedraal. Hij gaf een inkijkje in het leven en werken van de architect, die zichzelf bleef en voldoende statuur had om staande te blijven in de schaduw van zijn vader. Kleinzoon Pierre bood daarna aan plebaan F. Bunschoten een fraaie houtskoortekening aan van zijn grootvader. Daarna volgde een korte rondleiding door de steenkoude kerk, gevolgd door een warm onthaal in de prachtige 'plebanie', de pastorie van een kathedraal.

Dat de betekenis van Joseph Cuypers voor Heemstede niet vergeten is, bleek uit de aanwezigheid van bestuursleden en andere HVHB-vrijwilligers. Een bezoek aan de kathedraal is zeer de moeite waard, bij voorkeur op een lichte dag, dan komt de kathedrale basiliek het best tot zijn recht. [Raadpleeg de website](#) voor de actuele openingstijden.

Persbericht

Rechtbank: postkantoor Heemstede mag worden aangewezen als monument

De bezwaren tegen de aanwijzing als gemeentelijk monument van het voormalige postkantoor aan de Binnenweg 160 in Heemstede heeft de rechtbank ongegrond verklaard. De voorgenomen sloop door de eigenaar/ontwikkelaar is hiernee opnieuw voorkomen.

Het verzoek tot aanwijzing als monument van dit prachtige en waardevolle postkantoor uit 1960 van de wederopbouwperiode was in oktober 2021 ingediend door de erfgoedcoalitie

van Historische Vereniging Heemstede-Bennebroek, het Cuypersgenootschap en de Erfgoedvereniging Bond Heemschut. Het college van burgemeester & wethouders van Heemstede (b&w) honoreerde ook monumentaanaanvraag. Het bezwaar daartegen van de eigenaar werd door b&w ongegrond verklaard na advies door de onafhankelijke bezwaarcommissie. De eigenaar tekende daarop beroep aan bij de rechtbank, die dat nu ook ongegrond verklaard.

Deze procedures werden ondersteund door meerdere rapporten van externe deskundigenbureaus op het gebied van erfgoed. Die spreken allemaal van hoge monumentale waarden op vele vlakken, de monumentenstatus meer dan waard. Ook was steeds de petitie van omwonenden van belang, die totaal bijna 1.000 keer werd ondertekend. De erfgoedcoalitie is zeer verheugd over deze bekrachtiging van de monumentenstatus door de rechtbank. Daarmee wordt recht gedaan aan behoud van het monumentale postkantoor en wordt sloop ervan voorkomen.

De gemeente en de rechtbank hebben terecht het maatschappelijk (erfgoed)belang laten prevaleren boven het particuliere belang. De eigenaar/ontwikkelaar kan hierdoor zijn plannen voor sloop en nieuwbouw opnieuw niet realiseren.

Wij hopen dat er een alternatief plan komt met behoud van het monument, waar de coalitie vanaf het begin op heeft aangestuurd. Wij zullen het vervolgproces monitoren om (behoud van) de erfgoedwaarden te bewaken.

Extra filmvoorstellingen?

De drie filmvoorstellingen van 15 februari en een voorstelling op 8 maart waren vrij vlot volgeboekt. Mocht u echter de film nog steeds niet gezien hebben, maar deze toch willen zien, dan mag u zich nog altijd aanmelden via [Evenementen HVHB](#). Bij ruime aanmeldingen worden er meer nieuwe voorstellingen ingepland.

Locatie: Pomphuis
Maximaumaantal deelnemers: 20
Toegangspreis: 5,00 euro
Betalen kan contant of via een QR-code.

De gesproken tekst uit de film is terug te lezen in een handzaam boekje. Het bevat ook een wandel- en fietsroute langs de historische plekken die in de film aan de orde komen. Het boekje is tijdens de voorstellingen te koop voor 3 euro.

Intussen wordt er flink nagedacht een dergelijke film over Bennebroek te maken.

Advies Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed over oorlogsmonument Vrijheidsdreef

Eerder maakte de HVHB al opmerkingen over de slechte status van het beeld op de Vrijheidsdreef en verscheen er ook een artikel in de Heemsteder van 23 mei 2023: 'Eigenlijk niet toonbaar, vooral tijdens de 4-meihedenkings'.

Inmiddels is er een onderzoek naar geweest vanuit het college, waaruit de volgende conclusie is gekomen: 'Met dit bericht informeert het college u over het advies van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed over het oorlogsmonument 'Vrouw die haar boeien slaakt' van Mari Andriessen op de Vrijheidsdreef. Twee natuursteendeskundigen van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE) hebben in september 2023 een schouw gedaan van het oorlogsmonument op de

Vrijheidsdreef. De conclusie daarvan is: (...) op dit moment niet zoveel schade zichtbaar dat overwogen moet worden om het beeld ingrijpend te behandelen of zelfs te vervangen'. De HVHB heeft hier verder nog niet op gereageerd.

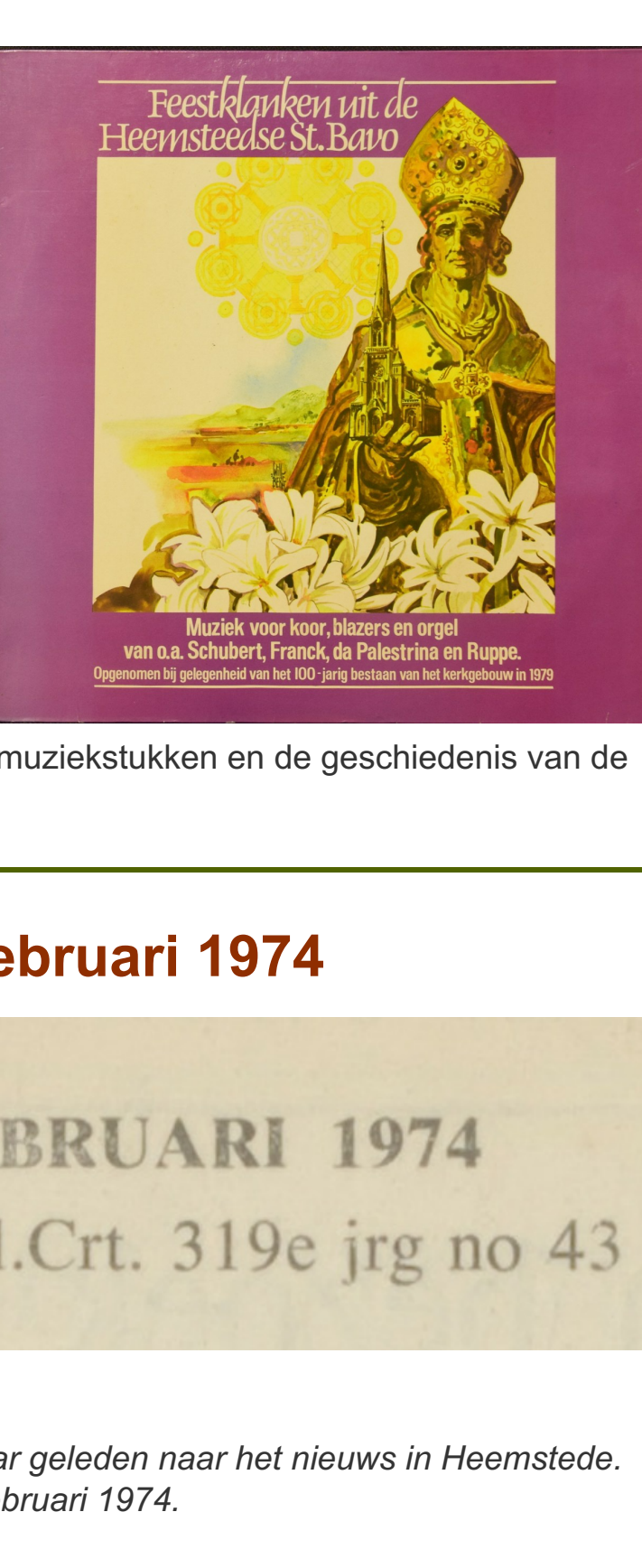
Hier het volledige [rapport](#).

Foto: Zichtbare schade aan het beeld (foto Harry Opheikens)

Het geheim van Bols. Hoe de oorlog een familiebedrijf verscheurt

Een boek met een verrassende ontknopning.

In de zomer van 2020 werd de HVHB uitgenodigd om een kijkje te nemen in een pas ontdekte schuilplaats op de zolder van Anton Mauvestraat 6 in Heemstede. Anja Kroon en Theo Out kropen door een smal gangtje onder het dak waar Theo foto's maakte (zie [Heerlijkheden 186](#)). Op het moment dat bewoonster Lotte van Beers hun de schuilplaats liet zien, konden ze niet vermoeden dat het verhaal erachter vier jaar later zo'n bijzondere afloop zou kennen.

In de Anton Mauvestraat woonde tijdens de Tweede Wereldoorlog de voormalige directeur van de Bolsfabriek Ernst Moltzer met zijn vrouw Traut Samtheim. Verzetstman Moltzer vertrok op 14 november 1941 met twee vrienden vanaf het strand bij Castricum richting Engeland, maar kwam daar niet aan. Het raadsel van zijn verdwijning werd nooit opgelost, tot vorig jaar.

Degene die het mysterie rond de verdwenen Engelandvaarders oploste, is schrijver Martin Hendriksma. Hij deed uitgebreid onderzoek, sprak met familieleden, onder wie de kleindochter van het echtpaar Moltzer, en dook in de wereld van het DNA en kwam tot een verrassende ontknopning.

Op 16 februari 2024 was de feestelijke boekpresentatie van 'Het geheim van Bols'. Diezelfde avond kwam het verhaal ook aan bod in 1Vandaag.

Het boek is verkrijgbaar in de boekhandel, zaterdag 2 maart is er een interview met de auteur bij Boekhandel Blokker om 15.00 uur. Reserveren is gewenst.

Anja Kroon

Op onderstaande foto van Theo Out: Martin Hendriksma overhandigt een van de eerste exemplaren van zijn boek aan Lotte van Beers, de bewoonster van Anton Mauvestraat 6.

Bijzondere archiefstukken

Louis Goulmy ruimt op en kwam onlangs met het Pomphuis met een ouderwetse LP, nog niet in het bezit van het archief!

De hoers is typisch eind jaren '70 en zal bij missen herinneringen oproepen.

Het betreft een langspeelplaat met de titel **'Feestliedken uit de Heemstedse St. Bavo', opgenomen bij gelegenheid van het 100-jarig bestaan van het kerkgebouw in 1979.**

De muziek werd uitgevoerd door het parochiekoor, de R.K. Harmonie 'St. Michael' en Aldert Winkelman (orgel). Dirigent was toen Niek Smit.

Op de achterkant staat naast een prachtige pentekening van de kerk ook de verklaring van de muziekstukken en de geschiedenis van de kerk en het orgel.

Uit het Haarlems Dagblad, februari 1974

DINSDAG 26 FEBRUARI 1974
88e jrg no 194, Opr.Hrl.Crt. 319e jrg no 43

Terug naar de seventies
De tweede aflevering: Uit het Haarlems Dagblad, februari 1974.

In het nieuws

Het geschenk van de burgerij ter gelegenheid van de opening van de nieuwe gedeelte van het raadhuis zal dinsdag 12 februari overgedragen worden. Het geschenk is een kleurig reliëf van Rob Clous. Een comité uit de bevolking heeft het geld voor het geschenk, dat in de hal komt te hangen, ingezameld.

In de brandweergarage aan de Van de Eijndekade is in aanwezigheid van de Brandweercommandant, de Heemstedse jeugdbandweer geïnstalleerd. Er was een groot aantal aanmeldingen zodat het lot moest aanwijzen welke 22 jongens tussen 12 en 18 jaar de gelukken waren. De algehele leiding van het werk is in handen van brandweermeester De Wagt. Er wordt elke dinsdagavond geoefend.

Vorig jaar, op 1 december, schreven we over de tochtige halte bij het Diaconessenhuis in Heemstede, waar de nieuwe patiënten zo gekweekt kunnen worden. De mensen komen uit het warme ziekenhuis (niet patiënten die in de polikliniek bestaand zijn) en worden dan overgeleverd aan het vrij spel van wind en andere natuurelementen. Inmiddels zijn er twee banken geplaatst bij de halte, op 15 tot 20 meter van de plaats waar de bus stopt. Er zijn wel voor de hand liggende manieren om het openbaar vervoer aantrekkelijker te maken.

Kleine advertenties

Nu kopen is sparen. Slaapzak f 18,95. Huttent vanaf 79. Bung, tent vanaf 375. Alleen nu bij Ajewe Camping sport, Biekerswaard 14, Heemstede.

Gewezen kinderverzorgster wil graag bij zich thuis op uw kindje passen. Tel. 023- 280880.

Autorijsch.comb. „De Centrale“, 5 lessen f 37,50. Losse- en vervolglessen f 10,75 incl. BTW. Heemstede tel. 285873

Komende (HVHB) evenementen

Rondleidingen Hartekamp
Vanaf maart tot en met oktober organiseren wij samen met rondleidingen op de 1ste zaterdag van de maand op de Hartekamp, verzamelaars om 10:00 uur bij de Orangerie op de volgende data:

- 2 maart
- 6 april
- 20 april
- 1 juni
- 6 juli
- 3 augustus
- 7 september
- 5 oktober

De rondleiding duurt ongeveer 1,5 uur en we gaan ook in het fraaie hoofdgebouw een aantal ruimtes bekijken. Daarnaast vertellen we over de bewoners van de afgebroken en natuurlijke wandeling door het park. Het is een combinatie van de Orangerie waar het restaurant open is.

Excursies Huis te Manpad
Op zaterdag 3 februari is het excursiesizoen weer begonnen op Huis te Manpad. Huis te Manpad is een historische Buitenplaats in Heemstede aan de Herenweg 7-11 en geldt als een van de fraaiste en best bewaarde in zijn soort in Nederland.

informatie op de websites van [Huis te Manpad](#) of de HVHB.

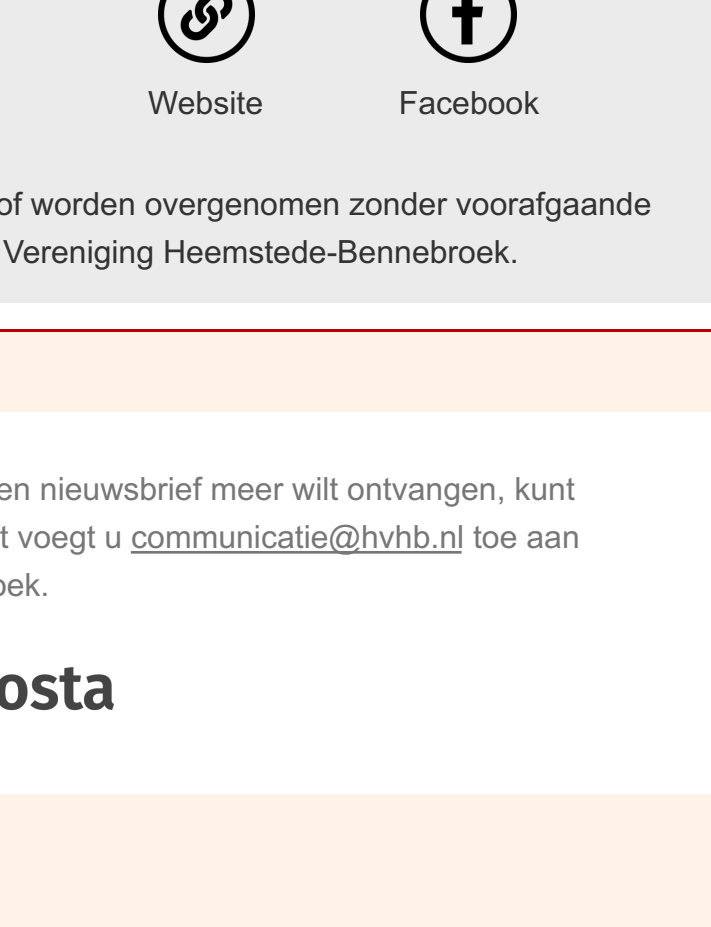
Virtuele wandeling door het Speelbos van Park Meermond, 20 maart
Kijk voor meer info op de [website](#)
Foto is een beeld van Park Meermond. (aangeleverd)

Lezing over tuinarchitectuur in Zuid-Kennemerland, 29 april
Kijk voor meer info op de [website](#)

Lentefair 26 mei
De HVHB zal hier aanwezig zijn met een kraam

Voordarsbijeenkomst 13 juni in de Hartekamp
Verdere info volgt op de website

Open Monumenten Dagen 14/15 september
Verdere info volgt op de website

Wandelen door Heemstede

Roads, WIJ Heemstede, Kennemerhart en de HVHB organiseren historische/culturele wandelingen door Heemstede voor bewoners van Heemstede. Dit initiatief ondersteunt [Preventieakkoord Heemstede – SportSupport](#).

De duur van een wandeling is 1 uur met mogelijk een kleine uitloop (max 15 minuten). De begintijd van de wandelingen is 10 uur en het startpunt is Plein 1, tenzij anders vermeld.

Geeft u zich wel graag van tevoren op. Vol is vol. Dat kan via [mail](#) naar [WIJ Heemstede](#) of telefonisch: 023 - 548 38 28.

Foto: Bezoekje in februari aan NVJ de Haven (Foto Ronald Huigen)

2024					
Maart	5	Film 'Van boom tot Boeijer'	Plein 1	Henk	WijHeemstede
	19	Film 'Van boom tot Boeijer'	Plein 1	Henk	WijHeemstede
April	2	Kerklaan	Plein 1	René	WijHeemstede
	16	Kerklaan	Plein 1	René	Plein1
Mei	7	Biekersvaart	Plein 1	Remmert	WijHeemstede
	21	Biekersvaart	Plein 1	Remmert	Plein1
Juni	4	Meermond	Plein 1	René	WijHeemstede
	18	Meermond	Plein 1	René	Plein1

Vrijwilligers

Hoewel we binnen de vereniging een aantal nieuwe vrijwilligers hebben mogen vervullen komen voor de redactie HeerlijkHeden, commissie Evenementen en projectgroep tentoonstellingen, gaat onze zoektocht naar extra vrijwilligers stug door.

U als lid van de HVHB draagt de historie van Heemstede-Bennebroek een warm hart toe. Daarbij ontvangt u van ons een prachtige kwartaalblad HeerlijkHeden (eind oktober komt de volgende editie) en krijgt u maandelijks de nieuwsbrief digitaal toegestuurd. Maar ook werken wij hard aan het karakterbehoud van Heemstede, aan de website, de wekelijkse rubriek in de Heemstede 'Toen en nu', tentoonstellingen, evenementen en het archief wordt bijgehouden.

Voor al deze 'werkzaamheden' heeft de HVHB vele handjes ter beschikking, maar ook nodig. Misschien wilt u ook wel meer doen dan alleen lid zijn, maar wilt u wat u zou kunnen doen neem dan contact op met [onze secretaris](#). U bent meer dan welkom als vrijwilliger, en overlegde aan het vrij spel van wind en andere natuurelementen. Inmiddels zijn er twee banken geplaatst bij de halte, op 15 tot 20 meter van de plaats waar de bus stopt. Er zijn wel voor de hand liggende manieren om het openbaar vervoer aantrekkelijker te maken.

Het kan projectmatig, bijvoorbeeld als gastvrouw/heer bij een tentoonstelling, filmvoorstelling, samenstelling van een tentoonstelling of aan een kraam tijdens een evenement. Ook binnen de diverse commissies van de HVHB zijn extra vrijwilligers meer dan welkom.

Hoog op het 'verlanglijstje' staat de invulling van de vacature van penningmeester, want onze huidige penningmeester Alexander Koopman wil graag stoppen. Het is een combinatie van penningmeesterschap en de ledenadministratie. Volgens Alexander zijn de werkzaamheden ongeveer een uur per week.

Heeft u interesse in wat voor vrijwilligerswerk dan ook of weet u iemand in uw omgeving, dan hoort de HVHB dat graag. Neem dan contact op met [onze secretaris](#).

Jeugdfotoclub 'Het Ogenblik' zoekt oud-leden

Heemstede - Marco Ton, Sander en Aad, zoeken oud-leden van Jeugdfotoclub 'Het Ogenblik' om na vele jaren een reünie te organiseren. Er is een aantal namen achterhaald, maar helaas missen er nog veel.

Met deze oproep hoopt de organisatie veel reacties te krijgen met veel informatie en indien mogelijk materiaal van die succesvolle periode van de fotoclub. Datum: 20 april a.s., inloop: 14.30 uur. Details over locatie en programma volgen z.s.m.

Reacties kunnen gemaild worden naar [info@aad-design.nl](#).

Een van de leden geconcentreerd bezig in de goed geoutilleerde Doka van 'Het Ogenblik'. Foto aangeleverd.

Vrijwilliger gespot: Henk Booms

'Ik ben Henk Booms geboren op 21 december 1945 op de Binnenweg 23 te Heemstede. In 1953 ging ik naar de Jacobaschool, mijn schoolcarrière eindigde in 1960. Toen kreeg ik het advies om maar te gaan werken. Rond deze tijd zag ik een advertentie in de krant voor 'leerling hovenier'. Ik ben toen gaan solliciteren door op de fiets te stappen naar de Tromstraat 14 in Haarlem. Hier ben ik aangenomen en op 27 september 1960 begon ik met mijn eerste werkdag op de kwekerij in Aardenhout. Deze baan was goed voor 45 uur per week en ik kreeg hier 20 gulden per week voor. Bij deze baan moest ik al snel zelfstandig gaan werken. Ik heb de hovenierszaak als 21-jarige toen ook overgenomen.

Verder ben ik in 1967 getrouwd met Elly van Bakel. Wij zijn toen gaan wonen op de Leidsevaartweg 151, waar wij nu nog steeds wonen. Wij hebben in Heemstede een zoon en een dochter gekregen. Uiteindelijk ben ik 46 jaar zelfstandig hovenier geweest. Tevens ben ik in de jaren '70 tot '85 reserve geweest bij de politie met veel plezier.

Nu ben ik alweer 5 jaar gastheer op Plein 1, waar ik veel mensen ontmoet en leuke contacten heb. Op een bepaald moment is mij gevraagd om mee te gaan wandelen bij de HVHB, dit is mij erg goed bevallen. Ik heb mij toen bij de HVHB aangesloten als gids. Hier heb ik al vele wandelingen met plezier verzorgd, onder andere de Kerklaan, Biekersvaart, Res Novaplein, Raadhuisstraat. Dit waren interessante wandelingen en onze deelnemers waren zeer enthousiast.'

Volg BeleefHeemstede waar de HVHB ook partner van is

ERVAAR HET GEMAK VAN PROFESSIONEEL INTERIEURADVIES

VERF | BEHANG | VLOEREN | RAAMDECORATIE | MEUBELS | STYLINGADVIES

HOME MADE BY — REE ⁷⁵

BINNENWEG 89-91 | HEEMSTED | WWW.HOMEMADEBY-REE.NL

Meer HVHB

- [Het laatste nieuws](#)
- [Agenda](#)
- [Contact](#)
- [Erfgoed](#)
- [Publicaties](#)
- [HeerlijkHeden](#)

Contact Communicatie HVHB	Lid worden Klik hier		
		Website	Facebook

© Niets uit deze uitgave mag worden vervoelvoudigd of worden overgenomen zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de Historische Vereniging Heemstede-Bennebroek.

Deze e-mail is verstuurd aan {{email}}. Als u geen nieuwsbrief meer wilt ontvangen, kunt u zich [hier afmelden](#). Voor een goede ontvangst voegt u [communicatie@hvhb.nl](#) toe aan uw adresboek.

